

حفاری‌های زیستی واقع در صدف اویسترهای سازند چهل کمان در برش شیخ

میر امیر صلاحی^۱، عباس قادری^۲، علیرضا عاشوری^{۳*}، علی اصغر ثیاب قدسی^۲

۱-دانشجو دکتری چینه و فسیل شناسی، گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

۲- عضو هیئت علمی گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

۳- عضو هیئت علمی گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

ashouri@um.ac.ir

چکیده

اجتماعات اویستری واقع در سازند چهل کمان در برش شیخ، باختر کپه‌داغ مرکزی، میزبان پدیده‌هایی از رفتارهای شکارگری و شکل‌گیری سفتن‌ها و دهلیزهای متعدد است، که در این بررسی مورد مطالعه قرار گرفته است. در این بررسی‌ها شکم‌پایان Naticid بعنوان عامل سازنده اثرجنس Oichnus Bromley, 1981 در نظر گرفته شده و قشرسازی‌های انجام شده توسط کرمهای سرپولید و فورونید به ترتیب منجر به پیدایش اثرجنسهای Maeandropolydora Voigt, 1965 و Talpina Von Hagenow, 1840 شده است. بررسی این سفتن‌ها مؤید پنج نوع متفاوت از الگوی حفاری است که در قالب الگوهای A تا E معرفی شده‌اند. علاوه بر موارد فوق، نحوه حضور شکارگر بر روی جانوران مختلف به همراه موفقیت و عدم موفقیت شکار، توزیع سفتن و انتخاب سایت حفاری نیز مورد بحث و بررسی این پژوهش قرار گرفته است.

کلیدواژه‌ها: سفتن، دهلیز، فرسایش زیستی، سازند چهل کمان

Bioexcavation in the Chehelkaman Formation oyster shells in the Sheikh section

Abstract

Oyster assemblage of Chehelkaman Formation in the Sheikh section, west of central Kopet Dagh basin from the perspective of different features such as predatory behavior and creation numerous macroboring and galleries have been studied. So, amongst the different shells, naticid predator gastropods were deliberated as the producers of Oichnus Bromley, 1981 ichnogenus and activities of serpulid and phoronid worms as encruster organisms led to production of Maeandropolydora Voigt, 1965 and Talpina Von Hagenow, 1840 ichnogenes. Study of the macroborings illustrates five different patterns which are defined as A to E types here. In addition, settling style of predator on prey, boring distribution, site selection and mechanism of boring formation are discussed here.

Keywords: Macroboring, Galleries, Bioerosion, Chehelkaman Formation